

Projekat Živeti zajedno

Opšti podaci o nastavnoj jedinici	
Predmet	Geografija
Naziv nastavne jedinice	Religija i kultura
Razred	I i II
Autor nastavne jedinice	Drašković Mirjana
Škola	Tehnička škola Užice
Tip časa	
	Utvrđivanje
Nastavne metode	
	Dijaloška
Oblici rada	
	Frontalni, grupni
Ciljevi (ukratko navesti ciljeve koji se žele postići navedenim aktivnostima)	<ul style="list-style-type: none"> - Ustanoviti nivo konkretnih znanja o drugim kulturama - Razmeniti iskustva sa drugim učenicima o kulturam
Ishodi (taksativno navesti kakve ishode očekujemo posle navedenih aktivnosti, tj. šta će učenicisvojiti/razumeti/osvestiti/uraditi posle aktivnosti)	<ul style="list-style-type: none"> - Da učenici shvate kulturu kao naučeno ljudsko ponašanje - Shvatanje tri nivoa kulture.
Tok časa (navesti scenario nastavne jedinice, tj. uvodne, centralne i završne aktivnosti. Odrediti i orijentacioni vremenski okvir za aktivnosti – navesti trajanje aktivnosti u minutima)	<p>Prvi korak (3 minuta): Podeliti učenike u grupe. Dati instrukciju za rad.</p> <p>Drugi korak (15 minuta): Svakoj grupi dati upitnik koji treba da popune zajedno. Odgovore zapisuju da bi posle mogli da izlažu u velikoj grupi.</p> <p>Upitnik</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Da li znate neku pesmu ili muziku iz druge zemlje?Koju vrstu muzike iz drugih zemalja volite? 2. Da li znate neke specifične običaje iz drugih zemalja?Opišite običaje koje znate. 3. Da li ste jeli hranu iz drugih zemalja?Šta ste imali priliku da probate?Da li imate omiljenu hranu? 4. Da li nosite odeću(nakit) iz drugih zemalja? Opišite odeću koju nosite,materijal,boje i sl. 5. Imate li prijatelje u drugim zemljama? Opišite ih i recite odakle su,kako ste ih sreli i sl. 6. Da li govorite ili učite neki strani jezik? Koji? Da li je teško učiti,govoriti i pisati na stranom jeziku? Da li članovi vaše porodice govore strane jezike? 7. Da li ste skoro putovali u neku stranu zemlju? Da li ste ikada učili školu u inostranstvu? Da li

je to radio neko iz vaše porodice ili od vaših prijatelja? Da li biste voleli da studirate u inostranstvu?

8. Koje međunarodne proslave i praznike znate? Opišite jedan praznik svom partneru.
9. Kako reagujete kada sretnete pripadnika druge kulture, nekog druge boje kože, načina ponašanja i slično?

Treći korak (9 minuta): Kada odgovore na pitanja vraćaju se u veliku grupu. Čitaju pitanja jedno po jedno pitanje, a sve grupe daju odgovore. Odgovore zapisivati na flip-čart papir.

Četvrti korak (20 minuta):

Diskusija:

- Kako ste se osećali odgovarajući na pitanja?
- Da li su znali manje ili više nego što su mislili?
- Da li ste se setili još nekog odgovora na pitanje u međuvremenu?
- Da li su saznali nešto što ih je iznenadilo, nešto što im je zanimljivo?
- Kako mogu saznati nešto više o pripadnicima druge kulture, gde naći informacije?
- Šta su sve karakteristike obeležja jedne kulture?
- Vrednovanje kulture, pojedinih obeležja kulture-irelevantnosti sl.

Diskusiju, ali i povratnu informaciju profesora razvijati i voditi i kroz sledeće teme:

Iz priručnika, Za razliku bogatije, J.Vranješević, Z. Trikić, 2005:

Sopstvenu kulturu svesno ili nesvesno učimo od samog rođenja. U porodicama čiji su roditelji poreklom iz različitih kultura, deca mogu istovremeno da nauče dva različita jezika, da poznaju i praznuju različite verske praznike. U ostalim situacijama u kojima nismo tako neposredno izloženi kulturi različitoj od naše, tu drugu kulturu učimo drugačije. Prirodno je da na svaku novinu, na sve što je neuobičajeno, različito od onoga na šta smo navikli, reagujemo sa puno opreza, pa čak i strahom. Tek kroz kontakt sa tim nepoznatim osobama možemo bolje da ih upoznamo i razumemo, a upoznavajući ih i da saznamo šta nas sve povezuje, a ne samo po

čemu smo različiti i šta nas deli.

U odnosu na način na koji se u jednom društvu razvijaju demokratske vrednosti, tolerancija i uvažavanje različitosti, razlikujemo:

- Društvo koje »uvodi« toleranciju: propisuje obrazovne sadržaje koji vode tolerantnom ponašanju; uvodi kulturološke razlike u obrazovni kontekst; propisuje vreme, mesto i način za »rad na toleranciji«; propisuje mere i kazne za netolerantno ponašanje;
- Društvo koje razvija i neguje toleranciju kao jednu od vrhovnih vrednosti; razvija razne forme i nivoe obrazovanja za toleranciju; stvara društvene uslove i okolnosti za razvoj tolerancije; menja ceo društveni kontekst i prilagođava ga viziji tolerantnog društva.

Značenje reči kultura

Kad čujemo reč kultura, najčešće prvo pomislimo na pozorište, knjigu, koncert, odnosno, na razne oblike elitne kulture. Međutim, kultura ima i mnogo šire značenje. Svaka ljudska zajednica razvija svoju kulturu koja se prepoznaje po tome:

- kako njeni pripadnici razlikuju **dobro** od **lošeg**;
- kako organizuju **odnose** u **porodici**, a kako odnose između žena i

muškaraca;

- kako opažaju **vreme**;
- koje **tradicije** smatraju značajnim;
- kojim **jezikom** govore;
- koja pravila poštuju prilikom pripremanja i uzimanja **hrane i pića**;
- kako razmenjuju **informacije**;
- kako raspoređuju **društvenu moć** i ko njome raspolaže;
- kako reaguju na **druge kulture**;
- kakva je uloga **religije** u društvenom životu.

Kulturu bismo mogli da uporedimo sa ledenim bregom. Kao kod ledenog brega gde vidimo samo vrh nad vodom a ono ispod samo naslućujemo, i neki sastojci kulture su vrlo vidljivi i lako prepoznatljivi, a neke je teško uočiti.

Samo mali deo tog ledenog brega je iznad vodene površine, a podupire ga mnogo veći deo ispod površine. Iako nevidljiv, taj skriveni deo je moćna osnova svake kulture. Gore, iznad površine, lako

	<p>uočavamo osobenosti neke kulture u arhitekturi, muzici, jeziku, načinu odevanja, kuhinji i sl. Daleko ispod su dubinski elementi kao što su istorija (sećanja) grupe ljudi koji grade i dele datu kulturu, norme ponašanja, vrednosti koje uvažavaju i pretpostavke o svetu, prirodi i vremenu, koje se ne moraju videti na prvi pogled.</p> <p>Lako nam je da uočimo vidljive razlike između kulture kojoj pripadamo i neke druge kulture, ali je mnogo teže da razumemo na čemu se te uočljive razlike zasnivaju (J. Vranješević, Z. Trikić, 2005).</p> <p>Uprkos razlikama, boljem razumevanju kultura doprinosi i uočavanje sličnosti koje među njima postoje. Iako beskrajno različite, sve ljudske kulture imaju i neka zajednička svojstva, zajedničke imenitelje koje je moguće prepoznati u svakoj od njih.</p>
<p>Elementi interkulturalnosti u nastavnoj jedinici (detaljno navesti šta su sve elementi koji ukazuju na različitost i uvažavanje različitosti u određenoj nastavnoj jedinici, na koje sve načine nastavna jedinica podstiče učenike da razmišljaju o različitostima i da se decentriraju iz svoje tačke gledišta)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoću savremenih metoda komunikacije (internet, televizija, mediji, telefonija) ljudi teže istim kulturnim vrednostima: muzika, književnost, umetnost - Dostupnost poznavanju specifičnih običaja, hrane, odeće, prijateljstva, jezika, praznika drugih kultura bez obzira na religijsku i kulturnu pripadnost. - Uočavanje karakteristika kulture, shvatanje religije kao nivoa kulture. - Uočavanje tri nivoa kulture. - Irelevantnost vrednovanja kulture, religije.
<p>Materijal (taksativno navesti materijale koji se koriste za realizaciju nastavne jedinice, a primerak svakog materijala dostaviti u prilogu).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Upitnik - Papir, olovke - Flip-čart papir.